

Naczelna Izba Aptekarska

SZCZEPHENIA PRZECIW GRYPIE REALIZOWANE W APTEKACH OGÓLNODOSTĘPNYCH

stan na lipiec 2022 r.

Obecnie trwają przygotowania do realizacji szczepień przeciw grypie w sezonie 2022/2023.

Dzięki wprowadzonym ostatnio zmianom prawa, farmaceuci zdobyli uprawnienie do przeprowadzania kwalifikacji oraz wykonania szczepienia przeciw grypie u pacjentów, którzy ukończyli 18 lat.¹ . Jednocześnie szczepienia przeciw grypie mogą być realizowane w aptekach ogólnodostępnych, które spełniają warunki określone w rozporządzeniach Ministra Zdrowia regulujących wymogi dotyczące lokalu oraz wyposażenia apteki.²³

Niniejsze opracowanie ma na celu określenie, jakie są obowiązujące ramy prawne realizowania szczepień ochronnych przeciw grypie w aptekach ogólnodostępnych. Jednocześnie ma za zadanie odpowiedzieć na najczęściej zadawane pytania.

1. JAKA JEST PODSTAWA PRAWNA DO WYKONYWANIA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W APTEKACH?

Podstawowym aktem prawnym regulującym szczepienia jest ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tj. Dz.U. z 2021, poz. 2069, ze zm.) zwana dalej „u.z.z.”. Artykuł 19 ust. 5a i 5b tej ustawy nadaje farmaceutom uprawnienie do wykonywania szczepień przeciw grypie oraz przeprowadzania badania kwalifikacyjnego osoby dorosłej przed tym szczepieniem.

2. CZY PACJENT MUSI MIEĆ RECEPTĘ NA SZCZEPIONKĘ?

Szczepionka przeciw grypie jest produktem leczniczym o kategorii dostępności Rp, czyli wydawana jest z przepisu lekarza. Pacjent zgłaszając się do apteki na szczepienie musi zatem posiadać receptę, którą zrealizuje w aptece przed szczepieniem. Recepta jest też potrzebna, aby pacjent mógł skorzystać z refundacji za szczepionkę.

3. CZY FARMACEUTA MOŻE WYSTAWIĆ RECEPTĘ FARMACEUTYCZNĄ NA SZCZEPIONKĘ?

¹ Art. 19 ust. 5b ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2021, poz. 2069 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu pomieszczeń wchodzących w skład powierzchni podstawowej i pomocniczej apteki z dnia 26 września 2002 r. (Dz.U. Nr 161, poz. 1338 ze zm.)

³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymogów, jakim powinien odpowiadać lokal apteki z dnia 30 września 2002 r. (Dz.U. nr 171, poz. 1395 ze zm.)

Obecnie farmaceuta nie jest uprawniony do wystawienia recepty na szczepionkę przeciw grypie. Mając na uwadze, że szczepienie przeciw grypie zaliczane jest do świadczeń zdrowotnych profilaktycznych, trudno byłoby uzasadnić wystawienie recepty farmaceutycznej na szczepionkę. Farmaceuta może bowiem wystawić receptę farmaceutyczną każdemu w przypadku zagrożenia zdrowia pacjenta. Jest też uprawniony do wystawienia recepty farmaceutycznej *pro auctore* i *pro familiae*, czyli dla siebie i osób najbliższych, ale również w przypadku zagrożenia zdrowia pacjenta⁴.

4. CZY POTRZEBNE JEST SKIEROWANIE NA SZCZEPIENIE PRZECIWO GRYPIE?

Do wykonania szczepienia przeciw grypie nie jest wymagane uprzednie wystawienie e-skierowania.

5. KTO POKRYWA KOSZT SZCZEPIENIA?

Na koszt szczepienia przeciw grypie składa się cena szczepionki oraz cena usługi w postaci kwalifikacji i podania szczepionki.

Odpłatność dla pacjenta za szczepionkę zależy od przysługujących mu uprawnień. Obecnie szczepionka przeciw grypie jest bezpłatna dla osób, które ukończyły 75 lat oraz dla kobiet w ciąży. Cena, jaką pacjent zapłaci za szczepionkę zależy od przysługujących mu uprawnień refundacyjnych wpisanych na receptę.

Szczepienie przeciw grypie jest zalecanym szczepieniem ochronnym⁵. Obecnie świadczenie zdrowotne, którym jest szczepienie przeciw grypie realizowane w aptece nie jest finansowane ze środków publicznych. Farmaceuta, który wykonuje szczepienie przeciw grypie w aptece nie otrzyma wynagrodzenia z NFZ.

Koszt szczepienia realizowanego w aptece ponosi w całości pacjent. Koszt ten obejmuje cenę szczepionki oraz cenę usługi szczepienia (kwalifikacja i podanie szczepionki).

Reasumując, obecnie możliwe są dwa warianty płatności za szczepienie przeciw grypie w aptece:

- 1) za szczepionkę i szczepienie płaci pacjent;
- 2) szczepionka dla pacjenta jest refundowana (np. pacjent 75+), pacjent płaci za szczepienie.

UWAGA: kwalifikacja i podanie szczepionki należy traktować jako usługę, która po jej wykonaniu podlega fiskalizacji, za którą pacjent powinien otrzymać paragon.

6. JAK APTEKA POWINNA WYCENIĆ USŁUGĘ SZCZEPIENIA?

Obecnie realizacja szczepienia przeciw grypie w aptece ogólnodostępnej nie jest objęta finansowaniem ze środków publicznych. Koszt szczepienia pokrywa pacjent. Apteka musi samodzielnie określić cenę za realizację usługi kwalifikacji do szczepienia oraz podania szczepionki, jaką pobierze od pacjenta. W roku ubiegłym koszt usługi szczepienia został wyceniony na kwotę 17,21 zł. Ustalając cenę w tym roku warto posłkować się stawką za usługę szczepienia świadczoną przez lekarzy POZ.

⁴ Art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 1977 ze zm.)

⁵ Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie programu szczepień ochronnych na rok 2022 z dnia 28 października 2021 r. (Dz. Urz. Min. Zdrow. z 2021 r. poz. 85)

Od 1 kwietnia 2022 r. świadczenie lekarza POZ związane z realizacją indywidualnego kalendarza szczepień zostało wycenione na 48 zł⁶.

7. JAK APTEKA MOŻE INFORMOWAĆ O TYM, ŻE REALIZUJE SZCZEPIENIA?

Apteka informując o realizacji szczepień nie może naruszać zakazu reklamy aptek, o którym mowa w art. 94a ust. 1 ustawy – Prawo farmaceutyczne. Informacja o szczepieniach nie może zawierać treści mających charakter zachęty do skorzystania z usług apteki lub w inny sposób przybierać formę reklamy apteki⁷.

Realizując szczepienia w aptece należy też pamiętać o zakazie sprzedaży uwarunkowanej oraz oferowania upustów, rabatów, bonifikat, pakietów i programów lojalnościowych, darowizn, nagród, wycieczek, gier losowych, zakładów wzajemnych, wszelkich form użyczeń, transakcji wiązanych, wszelkiego rodzaju talonów i bonów, a także udzielania innych niewymienionych z nazwy korzyści majątkowych lub osobistych dla pacjentów oraz osób uprawnionych do wystawiania recept⁸.

Należy też mieć na uwadze, że zakazane jest kierowanie do publicznej wiadomości reklamy produktów leczniczych dostępnych na receptę oraz leków refundowanych. Zakaz ten nie dotyczy szczepień ochronnych. Można zatem informować o realizacji szczepień ochronnych przeciw grypie w aptece ale informacja ta nie może wymieniać nazwy szczepionki⁹.

Główny Inspektor Farmaceutyczny zaproponował jednolity sposób oznakowania aptek realizujących m.in. szczepienia ochronne. Wzór plakatu do pobrania dostępny jest na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego¹⁰.

9. KIEDY SZCZEPIĆ PRZECIWIW GRYPIE?

Ze względu na sezonowość zachorowań na grypę oraz okres, na jaki zaszczepiony pacjent uzyskuje ochronę (odporność immunologiczna utrzymuje się ok. 6 miesięcy od szczepienia), czas podawania szczepionki przeciw grypie powinien być dostosowany do okresu najwyższej zachorowalności w danej populacji. Tylko bowiem takie stosowanie szczepień ochronnych będzie dawało zaszczepionym pacjentom właściwą ochronę.

W ubiegłym sezonie 2021/2022 nieobowiązujące już rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie określenia metod zapobiegania grypie sezonowej zakładało, że podawanie szczepionki w sezonie 2021/2022 nie może się rozpocząć wcześniej niż po 1 września 2021 r. i może trwać do 31 marca 2022r.

⁶ Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 38/2022/DSOZ/ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 marca 2022r.

⁷ Ze względu na brak legalnej definicji reklamy apteki, oceniając treść informacji o szczepieniu, należy posiłkować się bogatym orzecznictwem. Reklamą apteki jest każde działanie, które ma na celu zachęcenie do skorzystania z jej usług oraz zwiększenie ilości nabywanych w niej produktów. Jeżeli zatem, przy okazji informowania o realizacji szczepień przeciwko grypie, apteka będzie zachęcać do skorzystania z jej usług, może się to wiązać z nałożeniem przez WIF administracyjnej kary pieniężnej, na podstawie art. 129a ust. 2 pr. farm. za naruszenie zakazu reklamy aptek.

⁸ Art. 49 ust. 3 pkt 2 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych z dnia 12 maja 2011 r. (Dz. U. z 2022 r. , poz. 463 ze zm.)

⁹ Art. 57 ustawy – Prawo farmaceutyczne

¹⁰ <https://www.gov.pl/web/gif/Informacja-dla-aptek-wykonujacych-testy-antygenowe-w-kierunku-zakazenia-SARS-CoV-2-i-szczepienia-przeciwko-grypie-zwiazanaz-wlasciwym-oznakowaniem>

Należy zatem przyjąć, że w celu skutecznego zapobiegania zachorowaniom na grypę, w sezonie 2022/2023 szczepienia przeciw grypie powinny nastąpić w zbliżonych ramach czasowych, tj. od września do grudnia 2022 i w pierwszym kwartale 2023 r.

8. JAKIE WYMOGI MUSI SPEŁNIAĆ FARMACEUTA, ABY MÓGŁ KWALIFIKOWAĆ DO SZCZEPIEŃ I SZCZEPIĆ PRZECIW GRYPIE?

Farmaceuta, aby mógł kwalifikować do szczepienia i szczepić przeciw grypie musi spełniać następujące warunki:

1) odbyć w ramach doskonalenia zawodowego kurs lub szkolenie w zakresie szczepień ochronnych i uzyskać dokument potwierdzający ukończenie tego kursu lub szkolenia lub uzyskać specjalizację w dziedzinie, w przypadku której ramowy program kształcenia podyplomowego obejmował problematykę szczepień ochronnych na podstawie przepisów o zawodach lekarza i lekarza dentystry oraz przepisów o zawodach pielęgniarki i położnej

lub

2) posiadać co najmniej 6-miesięczną praktykę w zakresie przeprowadzania szczepień ochronnych albo uzyskać dokument potwierdzający ukończenie szkolenia:

- teoretycznego w zakresie przeprowadzania badania kwalifikacyjnego w celu wykluczenia przeciwwskazań do wykonania szczepienia przeciw COVID-19, dostępnego na platformie e-learningowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, oraz

- praktycznego, którego program zatwierdziło Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, obejmującego naukę podania szczepionki w postaci iniekcji domięśniowej oraz podjęcia działań w przypadku wystąpienia nagłej reakcji alergicznej lub innego stanu zagrożenia życia pacjenta następującego bezpośrednio po przeprowadzeniu szczepienia, realizowanego w warunkach symulowanych w Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego lub uczelni prowadzącej kształcenie na kierunku lekarskim.

9. JAKIE WYMOGI MUSI SPEŁNIAĆ APTEKA, ABY MOGŁA REALIZOWAĆ SZCZEPIENIA?

Apteka ogólnodostępna, aby mogła realizować szczepienia ochronne, musi spełniać wymagania dotyczące pomieszczeń apteki oraz ich wyposażenia.

W przypadku przeprowadzania w aptece ogólnodostępnej szczepienia ochronnego przeciw grypie w skład powierzchni podstawowej lokalu apteki powinien wchodzić **pokój opieki farmaceutycznej, przy czym jego funkcję może pełnić pomieszczenie administracyjno-szkoleniowe¹¹.**

Szczepienia przeciw grypie mogą być przeprowadzone w:

1) **pokoju opieki farmaceutycznej** stanowiącym:

a) oddzielne pomieszczenie albo

b) wyodrębnioną część izby ekspedycyjnej, oddzieloną od pozostałej części izby ekspedycyjnej ściankami działowymi, w tym przesuwными, pod warunkiem że zagwarantuje to pacjentom bezpieczeństwo oraz poszanowanie intymności i godności, a także niezakłócone wykonywanie czynności w innych pomieszczeniach apteki, w szczególności sporządzanie produktów leczniczych oraz

¹¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie wykazu pomieszczeń wchodzących w skład powierzchni podstawowej i pomocniczej apteki z dnia 26 września 2002 r. (Dz.U. Nr 161, poz. 1338 ze zm.).

przechowywanie produktów leczniczych lub wyrobów medycznych zgodnie z wymaganiami dotyczącymi jakości i bezpieczeństwa, z wejściem z izby ekspedycyjnej – **wymóg ten apteki muszą spełniać począwszy od 1 września 2022 r.;**

2) **pomieszczeniu administracyjno-szkoleniowym** pod warunkiem:

a) zachowania rozdziału czasowego poszczególnych funkcji pełnionych przez to pomieszczenie oraz
b) wprowadzenia pisemnej procedury określającej sposób dostępu i korzystania z tego pomieszczenia, który gwarantuje pacjentom bezpieczeństwo oraz poszanowanie intymności i godności, a także niezakłócone wykonywanie czynności w innych pomieszczeniach apteki, w szczególności sporządzanie produktów leczniczych oraz przechowywanie produktów leczniczych lub wyrobów medycznych zgodnie z wymaganiami dotyczącymi jakości i bezpieczeństwa.

Pomieszczenie, w którym przeprowadzane jest szczepienie powinno być wyposażone w:

a) stolik zabiegowy urządzony i wyposażony stosownie do zakresu przeprowadzanych szczepień ochronnych,
b) zestaw do wykonywania iniekcji,
c) zestaw do wykonania opatrunków,
d) pakiety odkażające,
e) środki ochrony osobistej (fartuchy, maseczki, rękawice),
f) umywalkę z baterią z ciepłą i zimną wodą, a w przypadku braku możliwości jej instalacji - umywalkę mobilną,
g) dozownik z mydłem w płynie,
h) dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym,
i) pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki,
j) roztwór do wstrzykiwań Adrenalinum 1 mg/ml lub 300 µg/0,3 ml, lub 150 µg/0,3 ml, lub 1 mg/10 ml - w celu zastosowania u pacjenta poddanego szczepieniu w przypadku wystąpienia wstrząsu anafilaktycznego,
k) termometr bezdotykowy do pomiaru temperatury ciała pacjenta przed przeprowadzeniem szczepienia,
l) sprzęt komputerowy z dostępem do Internetu i drukarką,
m) miejsce pozwalające na pozostawienie odzieży wierzchniej pacjenta poddającego się szczepieniu,
n) pojemniki na zużyte igły i strzykawki oraz pojemniki na zakaźne materiały medyczne.

Archiwum apteki powinno być wyposażone w zamykaną na klucz szafę przeznaczoną do przechowywania dokumentacji medycznej pacjentów poddanych szczepieniu ochronnemu (wymóg ten obowiązuje od 1 września 2022 r.)¹².

10. JAKIE INNE WYMOGI MUSI SPEŁNIAĆ APTEKA?

Osoba realizująca szczepienia przeciw grypie jest obowiązana do dokonywania wpisów do e-karty Szczepień. Apteka ma obowiązek prowadzenia i przechowywania dokumentacji medycznej.

Apteka realizująca szczepienia ma obowiązek utylizować odpady medyczne w tym odpady poszczepienne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi z dnia 5 października 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1975).

¹² Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymogów, jakim powinien odpowiadać lokal apteki z dnia 30 września 2002 r. (Dz.U. nr 171, poz. 1395 ze zm.)

11. CZY ABY SZCZEPIĆ APTEKA MUSI UPRIEDNIO DOKONAĆ ZGŁOSZENIA DO NARODOWEGO FUNDUSZU ZDROWIA?

Zgłoszenie apteki do właściwego miejscowo oddziału NFZ było wymogiem przystąpienia do realizacji szczepień w sezonie 2021/2022, czyli szczepień, które były finansowane ze środków publicznych. Obecnie apteka nie jest zobowiązana do dokonania zgłoszenia, ponieważ realizacja szczepienia przeciw grypie w sezonie 2022/2023 nie jest refundowana.

Sytuacja może ulec zmianie w momencie, gdy szczepienie przeciw grypie w sezonie 2022/2023 będzie finansowane ze środków publicznych. Dlatego też należy zapoznawać się z aktualnymi komunikatami Narodowego Funduszu Zdrowia.

12. MOŻLIWOŚĆ REFUNDOWANIA SZCZEPIENIA ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH - ROZWIĄZANIA Z POPRZEDNIEGO SEZONU, KTÓRE W TYM SEZONIE NIE OBOWIĄZUJĄ

W poprzednim sezonie 2021/2022 obowiązywało rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie metody zapobiegania grypie sezonowej 2021/2022 (Dz. 2021, poz. 1581 dalej: rozporządzenie MZ).

Na podstawie rozporządzenia szczepieniami przeciw grypie objęto:

- 1) pracowników podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
- 2) pracowników aptek i punktów aptecznych;
- 3) diagnostów laboratoryjnych;
- 4) nauczycieli akademickich, osoby prowadzące w uczelni zajęcia ze studentami lub z doktorantami oraz inne osoby zatrudnione w uczelniach;
- 5) studentów i doktorantów uczestniczących w zajęciach z udziałem pacjentów;
- 6) inspektorów farmaceutycznych, inspektorów ds. obrotu hurtowego i inspektorów GMP;
- 7) pracowników domów pomocy społecznej, pracowników placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym oraz pracowników hospicjów;
- 8) pacjentów zakładów opiekuńczo-leczniczych, pacjentów zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, pacjentów hospicjów i pacjentów oddziałów medycyny paliatywnej;
- 9) osoby przebywające w domach pomocy społecznej lub w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku;
- 10) pracowników szkół, przedszkoli i innych placówek systemu oświaty, pracowników placówek wsparcia dziennego, placówek opiekuńczo-wychowawczych, placówek opiekuńczo-terapeutycznych, pracowników interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych,
- 11) funkcjonariuszy albo żołnierzy: Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Celno-Skarbowej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Ochrony Państwa, Służby Więziennej, Inspekcji

Transportu Drogowego, straży ochrony kolei, straży gminnej (miejskiej) oraz członków ochotniczych straży pożarnych, ratowników górskich i wodnych wykonujących działania ratownicze;

12) Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego;

13) osoby urodzone nie później niż w 1946 r.

W ostatecznym brzmieniu rozporządzenie przewidywało, że szczepieniem obejmuje się wszystkie osoby, które ukończyły 18 r. ż.

Minister Zdrowia w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu COVID-19¹³ wydał Prezesowi NFZ polecenie, które dało podstawę do wprowadzenia nowego produktu rozliczeniowego 99.03.0807. Było to szczepienie ochronne przeciw grypie z wykorzystaniem szczepionki zakupionej samodzielnie przez podmiot. Wartość produktu została określona na kwotę 60,30 zł na co składał się: koszt wykonania świadczenia 17,21 zł oraz cena szczepionki 43,09 zł¹⁴. Powyższa cena obejmowała przeprowadzenie kwalifikacji do szczepienia wraz z wykonaniem szczepienia przez osoby uprawnione z użyciem szczepionki zakupionej samodzielnie przez aptekę.

Warunkiem rozliczenia szczepienia było prawidłowe jego zarejestrowanie w systemie CeZ wraz ze wskazaniem źródła finansowania szczepionki w e-Karcie Szczepień: publiczne - szczepienie przeciw grypie/COVID RARS bądź publiczne - szczepienie przeciwko grypie/NFZ - Karta Szczepień.

Tym samym dla wielu pacjentów szczepienie przeciw grypie w sezonie 2021/2022 było całkowicie bezpłatne. Zarówno koszt szczepionki, jak i koszt kwalifikacji do szczepienia były pokrywane ze środków publicznych, których dysponentem jest Minister Zdrowia.

Na podstawie ww. rozporządzenia odpłatność za szczepienie w aptece kształtowała się następująco:

- koszt usługi oraz szczepionki były finansowane ze środków publicznych.

13. PERSPEKTYWY

Powyższe rozporządzenie przestało obowiązywać z dniem 31 marca 2022 r. i w konsekwencji bardzo liczna grupa pacjentów utraciła możliwość bezpłatnego zaszczepienia się przeciw grypie. Brak zapewnienia bezpłatnych szczepień dla pacjenta niewątpliwie spowoduje drastyczny spadek zainteresowania szczepieniami przeciw grypie w sezonie 2022/2023.

Mając na uwadze nadal obowiązujący na terenie całego kraju stan zagrożenia epidemicznego oraz tendencję wzrostową zachorowań na COVID-19 zasadne jest pilne podjęcie działań przez Ministerstwo Zdrowia mających na celu wprowadzenie regulacji obowiązujących w sezonie 2022/2023.

Obecnie, priorytetowym rozwiązaniem powinno być wydanie przez Ministra Zdrowia rozporządzenia w sprawie określenia metody zapobiegania grypie sezonowej w 2022/2023 oraz określenie przez Prezesa NFZ wyceny kwalifikacji, szczepienia oraz szczepionki zakupionej przez podmiot.

¹³ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 ze zm.)

Wydanie rozporządzenia powinno nastąpić jak najszybciej, aby masowe szczepienia przeciw grypie rozpoczęły się przed sezonem zachorowań, co pozwoli na nabycie przez pacjentów właściwej odporności po podaniu szczepionki.

Należy jednak zauważyć, że rozwiązania prawne dotyczące finansowania szczepień ochronnych w aptekach, obowiązujące w sezonie 2021/2022 były doraźne. Opierały się bowiem na przepisach ustawy o przeciwdziałaniu i zapobieganiu COVID-19, które pozwalają Ministrowi Zdrowia wydawać polecenia. Wraz z uchyleniem stanu zagrożenia epidemicznego podstawa prawna do wydania polecenia przestanie obowiązywać.

Aby zbudować w Polsce przyjazny dla pacjenta system szczepień ochronnych należy wprowadzić rozwiązania prawne, które nie będą opierać się na doraźnych rozwiązaniach, często wprowadzonych zbyt późno. Podstawę do rozwoju przyjaznej oraz dostępnej dla pacjenta siatki punktów szczepień powinny stanowić przepisy przewidujące finansowanie szczepień ochronnych realizowanych w aptekach. Rozwiązanie to niewątpliwie przyniesie wiele korzyści zarówno dla pacjentów jak i polskiego systemu ochrony zdrowia. Przyczyni się bowiem do zwiększenia dostępności do szczepień, co zwiększy poziom wyszczepialności w Polsce. Dodatkowo zaoferowanie pacjentom refundowanych szczepień w aptekach pozwoli na odciążenie systemu podstawowej opieki zdrowotnej. Upowszechnienie szczepień przeciwko grypie pozwoli na zmniejszenie ilości przypadków zachorowań na grypę, co niewątpliwie przełoży się na niższe wydatki z budżetu związane z leczeniem i hospitalizacją pacjentów chorych na grypę oraz leczeniem powikłań.

Finansowanie ze środków publicznych szczepień ochronnych realizowanych w aptekach jest rozwiązaniem korzystnym zarówno dla pacjentów, jaki i dla polskiego systemu ochrony zdrowia publicznego. Wykorzystanie w realizacji szczepień potencjału farmaceutów oraz aptek powinno stanowić dla Ministra Zdrowia istotne narzędzie w budowaniu potencjału zdrowotnego kraju.